

Miljøverndepartementet

Boks 8013 Dep
0030 OsloDato:28.11.2003
Saksbehandler:Hedvig Pedersen
Telefon direkte:75 55 53 46
Deres ref.:
Løpenr.:62403/03
Saksnr./vår ref.:02/13219
Arkivkode:L40

NOU 2003:14. Bedre kommunal- og regional planlegging etter PBL. Planutvalgets utredning med lovforslag. Uttalelse

Vi viser til høringsbrev med rapport av 20.05.03.

I det alt vesentlige er Bodø kommune positiv til forslag om ny planlov. Vi har likevel en del merknader knyttet til anvendelse av loven ut fra praktisk erfaring med dagens plan- og bygningslov.

Kap. 1 Lovens formål, virkeområde og hovedtrekk

Det er positivt at det i loven legges et verdigrunnlag, og der retningslinjene kan gi føringer hvordan vi skal forstå loven, og tolke den jf. § 1-4 Verdier og retningslinjer for planlegging etter loven.

Når der i denne paragrafen står at "Planleggingen skal bygge på prinsippene om at oppgaver skal søkes løst på det lavest hensiktsmessige nivå," så bør jo det innebære at det i visse tilfeller vil kunne ligge til rette for delegasjon, til for eks. administrasjonen, i større grad enn i dag.

I Bodø kommune er 1.gangs behandling av plansaker delegert til administrasjonen. Det vil si at det er administrasjonen som legger planer ut til offentlig ettersyn (med unntak av kontroversielle og vanskelige og/eller omfattende plansaker). Denne ordningen har bidratt til å effektivisere planbehandlingen.

Vi savner i loven regler/retningslinjer for delegasjon mellom det politiske og administrative nivået.

§ 1-7 Medvirkning og høring

Det skal her nevnes at grunneiere ikke er listet opp blant aktuelle høringsinstanser.

§ 1-8 Planbeskrivelse og planprogram

Det er i utgangspunktet fornuftig med et planprogram som redegjør for planens innhold, prioriteringer og konsekvenser på et tidlig tidspunkt. I Bodø kommune har vi laget en mal for form, innhold og prosess i forbindelse med regulerings- og bebyggelsesplaner. I dette ligger

også en vurdering av konsekvenser for omgivelsene. For å implementere dette i alle regulerings- og bebyggelsesplaner (også private), innkalles det til oppstartsmøte i forkant av alle planprosesser der dette gjennomgås. Vedlagt ligger oppstartsprotokoll og mal for "kvalitetssikring av regulerings- og bebyggelsesplaner" som benyttes i Bodø kommune.

I forslag til ny planlov formaliseres dette systemet, noe som er positivt. Planprogrammet bør likevel ikke innføres som et nytt ledd i saksbehandlingen, men erstatte dagens "varsel om oppstart". Det vil si at planprogrammet annonseres og at berørte parter tilskrives. Ett av målene med ny planlov er å effektivisere planprosessen, og det vil være uheldig dersom en lovfester en prosess som er mer tid- og arbeidskrevende.

§ 1-9 Konsekvensutredning av planer med vesentlige virkninger

Positivt at gjeldende KU-bestemmelser opphører. For å tydeliggjøre at denne institusjonen er endret m.h.t. prosess, bør en ta bort begrepet konsekvensutredning og heller bruke konsekvensvurdering evt.

Et utvidet krav om konsekvensutredninger vil kunne medføre ekstra kostnader for kommunen. Dette gjelder spesielt i forbindelse med planer kommunen selv skal utarbeide, som kommuneplanens arealdel. Kommuneplanens arealdel gir rammer for arealbruk, men det er ofte private aktører som realiserer en utbygging.

Ett eksempel er arealdelen som legger til rette for områder for fritidsbebyggelse. Det er imidlertid opp til grunneier å realisere en utbygging. I forbindelse med revisjon av kommuneplanens arealdel for Bodø kommune, ønsket Sametinget en befaring til alle nye hytteområder (uavhengig om de blir realisert). Dette ville kostet kommunen opp mot kr. 100 000,-. Dette er kostnader som bør fordeles på det enkelte utbyggingsområdet i forbindelse med reguleringsplan/detaljplan.

Dersom slike undersøkelser/konsekvensutredninger blir påkrevet på kommuneplan-nivå, bør det bekostes av den sektormyndigheten som krever utredningene.

Bodø er en by i vekst. Et byplanmessig grep er å fortette i sentrumsområdet, noe som nødvendigvis må medføre endring i bygningsstruktur og byggeskikk. Som eksempler på relevante virkninger i forhold til konsekvensutredning har planlovutvalget nevnt: (...) - vesentlig negative virkninger for estetikk eller byggeskikk". Ved å benytte ordet "negativ" er konklusjonen allerede trukket. Konsekvensutredningen skal belyse virkningen - om den er negativ eller positiv.

§ 1-14 Innsigelse og mekling

Det er positivt med endringene i innsigelsesinstituttet. Vi vil her trekke fram bestemmelsen om at det ikke kan fremmes ny innsigelse mot forhold som tidligere har vært gjenstand for innsigelse og blitt avgjort etter reglene her. Videre er det positivt at innsigelse må varsles innenfor den høringsfristen som er gitt.

Kap. 3 Krav om kartgrunnlag, stedfestet informasjon m.v

§ 3-1 Kart og stedfestet informasjon

Det må i loven gis mulighet for kommunen å kreve at planer/planforslag skal utarbeides og leveres digitalt.

Bodø kommune er i ferd med å etablere digitalt planarkiv. For at dette systemet skal fungere, både for kommunens administrasjon og for brukerne, er det nødvendig at nye planer også foreligger digitalt. I motsatt fall vil det innebære mye ekstraarbeid i kommunen – og det vil bli vanskelig å holde seg innenfor de tidsfrister vi er blitt pålagt gjennom nye regler for saksbehandling. Det vil også være nødvendig for å etterkomme lovens § 3-2 (kommunal planbase) på en god og effektiv måte.

Kap. 8 Hovedtrekk og kommunal planstrategi

§ 8-3 Kommunal planstrategi

Det at det i hver kommunestyreperiode legges en kommunal planstrategi, kan være nyttig av to grunner:

- Det gir oss en rettesnor for vårt planarbeid. Dessuten har vi noe å vise til når vi skal prioritere våre oppgaver, i den forstand at vi kan legitimere arbeidet vårt eller vi kan si fra når det pålegges oss oppgaver som ikke er i samsvar med vedtatt planstrategi.
- Det er en grei opplæring og disiplinering av politikerne.

Kap. 9 Kommuneplan

Når det gjelder nye formål/arealbrukskategorier, så er dette en forbedring. Det er likevel uforståelig at man bringer inn LRNF. Reindriftsnæringen har et godt nok rettsvern i gjeldende lov. Dette kan forsterkes gjennom bruk av hensynssoner – som gir nye muligheter, ved at plankartet kan nyanseres på en bedre måte enn i dag. Reindriftsinteresser kan inngå som en hensynssone.

At kommuneplanens arealdel planmessig følges opp av områdeplan og/eller detaljplan, og at kommunedelplaner bare knyttes til sektorenes virksomhetsområder og/eller bestemte temaer, ansees som et ryddigere system enn dagens ordning (folk flest har vanskelig for å skille mellom de ulike typene kommunedelplaner). Det er bra at revisjon av kommuneplanens arealdel kan skje etter behov, og ikke slavisk hvert 4. år.

Kap. 11 Områdeplan

Planformen er grei, og det samme er arealformål og bestemmelser til den. Når det gjelder behandling av planen, med spesiell varslings til alle grunneiere, festere og rettighetshavere, så blir det for tungvint/arbeidskrevende slik det legges opp til i lovforslaget. Vi lever tross alt i en elektronisk tid, der internett vil være en viktig informasjonskanal. Det vil være umulig å nå alle parter innen et større planområde direkte i form av brev og lignende.

Bodø kommune er i ferd med å revidere kommunedelplaner for sentrumsområdene. Etter det nye systemet (områdeplan) ville dette vært en nærmest umulig oppgave. Det er fare for at planlegging- og utvikling av tett befolkede områder vil skje gjennom detaljplaner – der en ikke får sett kvartaler og bydeler i sammenheng (noe som er svært viktig i forhold til kommunikasjon/trafikk, grønstruktur, bygningsstruktur etc).

Vi kan ikke se at det er med en bestemmelse om innløsning for områdeplan.

Kap. 12 Detaljplan

Det er vel en forenkling at detaljplan kan behandles og godkjennes i en felles prosess med søknad om rammetillatelse. Det er positivt. Som for områdeplan kan vi ikke finne en bestemmelse om innløsning.

Kap. 14 Kystsoneplanlegging

Vi mener hjemmel til å planlegge kystsonen er godt nok ivaretatt gjennom de tre plantypene loven omhandler. Det er ikke nødvendig med en egen bestemmelse om kystsoneplanlegging. Når kommunen har planlagt sitt sjøareal, bør imidlertid dette være juridisk bindende på samme måte som på land. Her er det en jobb å gjøre i forhold til sektorlovverket.

Kap. 18 Vilkår om ytelser i tillatelse til utbygging. Utbyggingsavtale

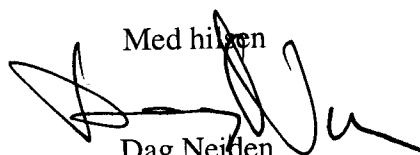
Intensjonene i planer vil bli bedre sikret ved at det i lovs form kan knyttes utbyggingsavtale til disse. I dag er jo utbyggingsavtale en frivillig sak. Det bør imidlertid ikke settes begrensning på hva slike avtaler skal inneholde. Dette må være en sak mellom kommune og utbygger.

Kap. 20 Overgangsbestemmelser og endringer i andre lover

At det skjer endringer i motorferdselsloven, ved at det kan tas inn bestemmelser i arealplaner om motorferdsel i utmark på bestemte områder, langs bestemte traséer og til bestemte tider, vil kunne være til god hjelp i forvaltningen av motorferdselsloven.

Andre bestemmelser i loven

Det er ikke ønskelig å utvide frist for uttalelse til planer fra 4 til 6 uker. Dette strider mot lovens formål om en mer effektiv saksbehandling. Spesielt når dette sees i sammenheng med at det i startfasen av planer skal utarbeides et planprogram, og at berørte parter i den sammenhengen har mulighet til å komme med innspill til innhold og prosess.

Med hilsen

Dag Neiden
Byplansjef

Hedvig Pedersen
saksbehandler

Saksbehandlere: Bjørn Føre og Hedvig Pedersen
Vedlegg: Oppstartsprotokoll samt mal for kvalitetssikring av regulerings- og bebyggelsesplaner